

9. ICT-beleidsplan

- Brief van GS van 13 november 2006, nr. 2006-15.965/38/A.23, ICT (bijlage 1, bijlage 2, bijlage 3) betreffende ICT-beleidsplan 2007-2009 en tussenrapportage 2006 strategisch ICT beleid 2003-2006
- Notitie fractie D66 van 4 oktober 2006 betreffende open standaards en open source software

Het ICT beleidsplan heeft op de lijst van ingekomen stukken gestaan van de vergadering van de Statencommissie Bestuur en Financiën van 6 december 2006. De commissie heeft besloten het plan opnieuw te agenderen, maar nu als bespreekstuk. De notitie van D66 (open standaards en open source) is ingebracht door in de vergadering van Provinciale Staten op 4 oktober 2006. Tijdens voornoemde vergadering heeft de voorzitter van Provinciale Staten aangegeven dat de notitie zal worden betrokken bij de evaluatie van het ICT-beleid.

De **voorzitter** stelt voor dat de insprekers eerst aan het woord komen. Zij krijgen per persoon 4 minuten de tijd.

Mw. Smit: Ik ben Marjo Smit. De aanleiding dat wij hier met een groot aantal mensen zitten is de discussie die wij vrijdagavond jl. hebben gehouden in het Open Source Café waarbij vijf politieke partijen vertegenwoordigd waren, namelijk het CDA, de VVD, GroenLinks, D66 en indirect ook de PvdA. De slotconclusie van deze discussie was dat vanuit de politiek werd gevraagd om nu eens duidelijk uit te leggen wat Open Source is en wat dit oplevert. Wat betekent 'open standaard' en wat betekent dat voor de maatschappelijke betrokkenheid.

Dankzij het beleidsprogramma dat hier voorligt, kunnen wij dit duidelijk maken en een aantal kritische punten aangeven. Ik zal zelf eerst mijn rol vertellen. Ik ben onder andere werkzaam bij het IJkdijk-project. Daar maken wij een simulatie over overstrommodellen, gericht op het onderwijs, de lagere school, de middelbare school en het wetenschappelijk onderwijs. Ik ben in december naar Helsinki geweest en heb er op het Europese ICT-congres de trailer getoond die we hebben ontwikkeld op basis van het Groningse IJkdijk-project. Vanuit Europa was er veel belangstelling voor en dat is niet alleen omdat dit over water gaat, maar ook omdat het over open source en open standaarden gaat. Vanuit de informatiearchitectuur, mijn vakgebied, heb ik dit ICT-plan bekeken en ik wil met u naar pagina 33 toegaan, omdat daar in mijn ogen twee zaken worden aangegeven die niet kloppen. In de tweede alinea wordt de ontwikkeling van ICT vergeleken met een bestemmingsplan. Op zich klopt het dat een bestemmingsplan richtinggevend is voor het gebruik van de ICT, maar als over een IT-architectuur wordt gesproken wordt gesproken over de technische applicatie, de technische infrastructuur, terwijl juist in dit plan gestart wordt met het aangeven van een strategie en een visie van de procesinrichting van het bestuurlijk apparaat. Als je uitgaat van de meerwaarde van de provincie in de communicatie met burgers met economische initiatieven, is het zeer belangrijk dat je de processen die je wilt hebben in je ICT-architectuur gebruikt. Bij de IJkdijk werken wij met technici vanuit Delft die ons simulaties aanleveren over het bezwijkmechanisme. We werken met bodemkundigen, met de Waterschappen en we werken met de Noordelijke Ontwikkelings Maatschappij. Vanuit al die kennisdisciplines ontwikkelen zich kennismanagementstructuren die absoluut niet in gesloten standaard e-business-suites applicaties te vatten zijn. Het is een probleem dat bekend is. Ik heb zelf bij de IB-Groep gewerkt aan de informatiearchitectuur, ook bij Justitie in Leeuwarden en LNV in Assen.

Constant kom je tegen dat de standaardapplicatie vanuit Oracle niet toereikend is voor het aangeven van termijnen, de beschikkingmogelijkheden zoals wij die onze democratie in Europa willen hebben en handhaven. Dit betoog wil ik verder ondersteunen met de vraag vanuit Europa, want vanuit Europa wordt op dit moment 6 of 7 biljoen euro uitgetrokken om op Europees vlak ICT-samenwerkingsprojecten te financieren. Daarin zegt Europa dat de eigen identiteit heel duidelijk moet worden geprofileerd. Met de software van Microsoft of Oracle die op dit moment worden gebruikt om de processen te ondersteunen, zie je dat de Amerikaanse marketing overheerst. Er wordt vanuit Europa gezegd dat gewerkt moet worden met Open Source en dat met kleinere architectuurprincipes aan het werk gegaan moet worden. In het voorliggend beleidsplan wordt uitgegaan van de IAF, Caggemini-architectuur. Dat is een architectuur die op de Amerikaanse universiteiten is ontwikkeld. Wij hebben op dit moment hier de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) die ook in het beleidsplan wordt genoemd. NORA streeft (met onder andere onderzoeken van prof. Zuurmond en prof. Maas) naar overheidscommunicatie zoals wij dat in dit land hebben afgesproken.

Dhr. Kamphuis: Ik had afgelopen vrijdag ook het genoegen om in mijn geboortestad te zijn. Ik woon hier helaas niet meer, want het zou te ver van Schiphol zijn. Gisteren en in de trein hier naar toe heb ik het beleidsplan doorgekeken, met name de stukken over Open Source en open standaarden. Mijn achtergrond is dat ik vele jaren IBM IT-architect ben geweest is en tevens gecertificeerd IT-auditor en security-specialist wat allemaal woorden zijn om te zeggen dat ik iets van IT weet.

Ik heb met name de paragraaf over Open Source (zie pag. 23) bekeken en daar ben ik van geschrokken, te meer daar dit een beslisdocument is. Tot mijn verbazing staat in een stukje tekst van nog geen halve pagina een serie feitelijke onjuistheden die een volstrekt verkeerd beeld geven van de situatie. Er staat bijvoorbeeld dat bij Open Source software geen ondersteuning wordt meegeleverd. Dit is feitelijk onjuist. Er zijn tal van bedrijven, grote en kleine, trouwens ook hier in de Stad en in de provincie Groningen, die op tal van niveaus ondersteuning kunnen leveren voor Open Source Software. Aan de andere kant wordt met dat zelfde zinnetje gesuggereerd dat als je maar heel dure software koopt van een Noord-Amerikaanse leverancier het allemaal automatisch goed komt. Ik weet niet of een van u wel eens een probleem heeft gehad met uw PC en vervolgens Microsoft heeft gebeld om vervolgens daadwerkelijk iemand aan de telefoon te krijgen ... Dit is echt een mythe en mythes dienen niet in bestuurlijke beslissingsdocumenten te staan. Er zijn er nog veel meer, maar om niet negatief te worden ga ik ze niet allemaal af. Als mensen daarin geïnteresseerd zijn kan men mij in persoon of via de e-mail aanschieten.

Ik hoorde net bij het hiervoor behandelde punt over energie een vlamvend betoog over lokale economie en lokale banen. Wij hebben voor Nederland als community wel eens de schatting gemaakt dat de Nederlandse besteding aan buitenlandse softwarelicenties een bedrag is van € 5,2 miljard! Dat is 1% van ons bruto nationaal product! Dat is dus geld dat elk jaar uit Nederland verdwijnt naar Amerika via de Ierse staatskas, want die krijgen de winstbelasting en zelfs dat krijgt de Nederlandse samenleving niet. Wij praten hier over 100.000 kennisintensieve banen die we in Nederland niet hebben door op die manier met onze software om te gaan. Voor de provincie Groningen spreken we dan over misschien wel 4.000 of 5.000 banen die we kunnen hebben zonder dat we meer uitgeven aan software binnen hetzelfde budget door het maken van andere keuzen. Dat kan niet van de ene op de ander dag. De huidige marktsituatie is zodanig verworden dat de eigenlijke marktwerking helemaal niet meer aan de orde is. Ook het vorige kabinet heeft al eens aangegeven dat zelfs de rijksoverheid niet in staat is om zomaar vrij te kiezen voor andere producten. Wij praten dan over een ernstig falen van de markt. Dat is over een periode van 20 jaar gegroeid en daar komen we niet zomaar van af. We komen er zeker niet vanaf als we niet beginnen met ervan af te komen, dus als we geen stappen zetten. De gemeente Groningen heeft al de eerste stappen op dit gebied genomen. Zij heeft besloten om

een bedrag van € 1,5 miljoen aan softwarelicenties niet uit te geven en het geld te besteden aan het verkennen van alternatieven met mensen die hier werken en een salaris krijgen. Marktwerking - iets waar niemand tegen is - lokale economie, lokale kennisbanen - ik praat over duizenden - liggen in het verschieft als ook de provincie initiatieven neemt om samen met de gemeenten te bekijken of de samenleving op dit gebied de andere kant op kan. De documenten en een goed onderzoek van de Universiteit van Maastricht die de getallen weergeven die ik net noemde, zijn in handen van de secretaris. Hij kan ze aan u doorgeven. Ik dank u voor uw aandacht.

Dhr. Sleurink: Ik ben sedert 1995 hoofdredacteur van de nieuwsdienst Media Update welke zich bezig houdt met het voorzien van ICT-informatie aan beleidsmakers in de informatiemaatschappij. In de praktijk betekent dat we het meest werken voor Haagse departementen en grote advieskantoren. We doet dat nu 13 jaar en dan heb je heel wat kennis verzameld over ICT. Ik wil over het voorliggende beleidsplan twee opmerkingen maken, een algemene en een specifieke opmerking.

De algemene opmerking is dat ICT bekend staat als een verstorende technologie. Dat is het inderdaad en dat maakt het heel lastig want het gooit allerlei zaken op z'n kop. Het is niet alleen lastig, maar het biedt ook kansen. Eén van die kansen is dat ICT ingezet kan worden op het terrein van cultuur, economie en sociale cohesie. Ongeveer zeven jaar geleden toen wij gevraagd werden om een advies te schrijven aan de drie noordelijke provincies dat in boekvorm is verschenen als Noord-Nederland en de informatiemaatschappij - ook ik zal dit boek bij de secretaris achterlaten - hebben wij de gelegenheid te baat genomen om aan de drie provincies te laten zien dat als je erin slaagt, hoe lastig dat ook is, om te komen tot een integrale beleidsbenadering, dat wil zeggen dat je ICT niet slechts ziet als een automatiseringsvraagstuk, maar ook als een instrument dat daadwerkelijk is in te zetten voor je actieve beleid op het terrein van cultuur, economie en sociale cohesie, je dan een geweldige voorsprong kunt nemen, ook ten opzichte van andere regio's. We zijn nu zeven jaar verder en ik moet constateren als ik dit beleidsplan zie, dat er maar heel kleine stapjes ingezet zijn en dat vind ik na zeven jaar wel erg mager.

Ik zou wat dat betreft willen oproepen om e toch eens naar te kijken en er wat meer werk van te maken. Er liggen immers interessante voordelen van ICT. Mijn specifieke opmerking betreft Open Source. Wij weten er veel van en zelfs zoveel dat wij afgelopen december voor het eerst zijn uitgekomen met het Open Source Jaarboek, omdat die markt zich nu zodanig aan het ontwikkelen is dat die voor ons interessant is om erin te stappen met een jaarboek. Wij hebben de verwachting dat we er een redelijke winstmarge op zullen halen. Als ik dan met de kennis die ik heb als eindredacteur van dit jaarboek kijk naar wat er op bladzijde 23 in uw beleidsplan ten beste wordt gegeven, dan ben ik mij, om het ronduit te zeggen, kapot geschrokken. Van de eerste negen regels die daar zijn neergeschreven, zijn er zes volstrekt onjuist. Dat bedoel ik niet muggenzifterig. Het zijn faliekante missers. Dat is buitengewoon treurig. Ik denk ook dat dit niet kan in een beleidsstuk van de provincie Groningen. Daar moet een streep door gezet worden. Het moet over en dat is dus waar ik voor pleit: u moet dit overdoen. Ik weet niet wat de consequenties daarvan zijn in de procedures, maar ik denk dat je als overheidsorgaan ervoor moet kiezen dat als je iets besluit, je dat op de juiste gronden doet. Dat is wat ik wilde zeggen en ik dank u voor uw aandacht.

Dhr. Paapst: Geachte leden van de commissie, voorzitter en overige aanwezigen. Enkelen van u kennen mij wellicht in mijn andere rol als bestuurslid van het waterschap Noorderzijlvest, maar ik spreek nu niet over de sterkte van de dijken. Ik spreek hier als een maatschappelijk betrokken burger en ten tweede als IT-jurist. Ik ben een van de auteurs van dit boek en ik heb geschreven over de juridische aspecten van Open Source software. Het punt is als je als laatste spreker aan de beurt komt, er inmiddels een heleboel is gezegd. Ik kan dus veel overslaan. Voor veel bestuurders is vaak niet geheel duidelijk waar dit allemaal over gaat. Laatst hoorde ik geitenwollen sokken roepen! Vorig jaar gaf ik bij de provincie Overijssel een cursus en tijdens de cursus was opeens de gehele organisatie in rep en roer. Wat bleek?men scant er alle binnenkomende post en dat wordt vervolgens in een digitaal dossier gestopt en de scanners waren ermee gestopt. Daarmee waren een aantal licenties mee verbonden voor een maximaal aantal scans en daarna hield de machine ermee op. De organisatie heeft tweedagen stil gelegen en daarna was men verplicht tot de aankoop van nieuwe licenties, uiteraard bij dezelfde leverancier. Dat noemen wij *vendor lock-in*.

Iets dergelijks zou je kunnen voorkomen met Open Source software. Dat is dus een heel praktische toepassing. Ik zal niet in gaan op de vele fouten in het beleidsplan. Vanuit juridisch oogpunt heb ook ik een lijstje samengesteld. Ik zal kort aandacht besteden aan de beantwoording van de vragen die door De Vey Mestdagh zijn gesteld op 16 januari 2007, want ook daar staan wederom vele fouten in. Ik kan er een aantal noemen. Ik citeer: "De algemene ervaring met open source oplossingen is dat er vaak onduidelijkheid bestaat over de ondersteuning" - een mede-inspreker heeft hier al iets over gezegd - en "dat deze juridisch moeilijk afdwingbaar is." Dit is absoluut geen uitspraak van een jurist, want de juridische afdwingbaarheid van dergelijke contracten verschilt totaal niet van normale automatiseringscontracten.

Een verdere opmerking is bijvoorbeeld dat wijzigingen in de software vrij ter beschikking moeten worden gesteld aan andere gebruikers. Dit is juridisch complete nonsens. Dit is na te vragen bij OSOSS dat er een heel dik document over heeft geschreven.

Hoe nu verder? U heeft een plan voor u waarover u moet besluiten. U moet er van uit kunnen gaan dat de informatie in het document juist is en zonder vooringenomenheid is opgeschreven en voldoende is onderzocht. Nu wordt u geconfronteerd met maar liefst vier insprekers die het economische belang van Open Source voor de regio inzien en u ook nog eens verzoeken om uw eigen onafhankelijkheid van uw leveranciers iets hoger te waarderen. We hebben het over miljoenen aan belastingcenten, geld van de burger dat uit wordt gegeven aan licentiekosten, richting Amerika.

Closed Source Licenties die leveranciers als Microsoft het recht geven om een interne audit bij u te houden en al uw systemen in te zien! Over vrijheid gesproken ... Waarom staan dat soort nadelen niet in dit plan? Waarom zijn de voordelen van Open Source Software niet genoemd? Ik wijs alleen al naar het onderzoeksrapport van 2005 van de Task Force Open Source Noord-Nederland, uitgevoerd door de NOM. Deze staat nota bene op uw eigen website, waarin betere kwaliteit, lagere kosten, hogere innovatiesnelheid, meer marktwerking, kansen voor regionale dienstverlening als voordelen werden genoemd. Ik zie daarvan niets terug in uw beleid en dat vind ik jammer. Ik stel u daarom concreet voor om de halve pagina over Open Source samen te voegen met de voordelen uit dat rapport of in ieder geval het onderwerp iets beter te laten onderzoeken. Dank u wel voor uw aandacht.

De **voorzitter** vraagt of er leden van de commissie vragen willen stellen aan de insprekers. Dat blijkt niet het geval te zijn, waarna het agendapunt ter behandeling aan de orde wordt gesteld.

Dhr. **Moorlag** (PvdA) herinnert eraan dat zijn collega Frans Jaspers in het verleden aan het ICT beleidsplan vele woorden heeft gewijd. Het stond aanvankelijk als ingekomen stuk op de agenda, maar het is uiteindelijk als bespreekstuk geagendeerd want het gaat hier wel om een investeringsprogramma voor de

komende jaren waarmee vele miljoenen aan publieke middelen zijn gemoeid. De centrale vraag is wat de burger hier uiteindelijk aan heeft. Wat is er voor de burger veranderd in 2010? In het rapport staan een aantal ambities geformuleerd, maar dat is wel gesteld in tamelijk algemene bewoordingen, bijvoorbeeld die over interactieve beleidsvorming en het verbeteren van de communicatie.

Echter, welke concrete resultaten mogen worden verwacht tegen 2010 staat in het beleidsplan niet of onvoldoende vermeld. De PvdA-fractie vindt dat dat resultaat veel beter moet worden gedefinieerd. Eén van de sprekers memoreerde eraan dat ICT betekenis kan hebben voor cultuurbeleid en sociale cohesie. Voor de PvdA is de centrale vraag toch wat de burger eraan heeft in termen van dienstverlening en communicatie, maar ook bij de verschillende beleidsterreinen aan de stap voorwaarts die de provincie wil gaan maken bij het optimaliseren en het verbeteren van de ICT.

Het tweede punt is de problematiek van de Open Source waar de sprekers over hebben gesproken. De PvdA-fractie heeft in het verleden gepleit voor aanwending van meer Open Source applicaties en zij vindt de nota op dit punt te defensief. Dhr. Moorlag verklaart niet over de technische kennis te beschikken om vast te stellen of iets waar of onwaar is, maar hij stelt in zijn algemeenheid wel vast dat er in dezen te defensief beleid wordt geformuleerd. Er zit een sausje over dat Open Source software te inferieur is om dat breed in deze organisatie toe te passen. De PvdA-fractie denkt er anders over. Het is ook een provinciale verantwoordelijkheid om Open Source over het dode punt heen te helpen, want er zijn veel applicaties beschikbaar die ook door andere overheden worden gebruikt en dat is een maatschappelijk gewenste ontwikkeling. De sprekers refereerden er ook al aan in termen van investeringskosten, maar ook met betrekking tot meer keuzemogelijkheden. Nadrukkelijk is er een maatschappelijk belang mee gemoeid.

De PvdA-fractie stelt ook vast dat andere overheden er meer aan trekken. Het lijkt soms wel een kwestie te zijn van preferentie van mensen die op een bepaalde afdeling werken. Er wordt wel gezegd dat ICT-mensen hechte gemeenschappen vormen die soms wat religieuze trekje vertonen en waar de ene stroming aanhanger is van Apple, terwijl een andere voor een PC kiest. Ook de Open Source kent een gemeenschap met fervente aanhangers. Zojuist zijn er een aantal aan het woord geweest. Kortom, de PvdA-fractie is van mening dat de provincie, als het gaat om Open Source toepassingen, wel een tandje mag bijschakelen en zich wat minder terughoudend, defensief en gereserveerd moet opstellen. Graag verneemt de PvdA-fractie van het College of het College bereid is om de defensieve en terughoudende opstelling te laten varen om te kiezen voor een actieve ontwikkelingsrol als het gaat om het toepassen van Open Source software in deze organisatie.

Het derde punt is de vraag of er geen schaalgroottewinst of synergie is te behalen door meer samenwerking tussen de provincies. Iedere provincie is toch bezig met het ontwikkelen van ICT-beleid. Het is dhr. Moorlag niet bekend of er een betekenisvolle interprovinciale samenwerking al dan niet in IPO-verband bestaat inzake het ICT-beleid. In de nota wordt er nauwelijks aan gerefereerd. De vraag is hoe dit precies zit en of het College denkt dat op dit terrein schaalgroottewinst of synergie is te behalen.

Een vierde punt betreft een informatieve vraag. Hoe is het gesteld met de voortgang van de ICT-ontwikkeling van een nieuw werkplekconcept? Dat is toch een van de voorwaarden die GS heeft gesteld welke ook bepalend is voor een *go* of een *no go* voor de introductie van het nieuwe werkplekkenconcept.

Mw. **Waal** (VVD) merkt op dat de ICT-stukken nu op de agenda staan, omdat een stuk was toegevoegd door D66. Volgens D66, maar ook volgens anderen, moet er meer met Open Sources en open standaarden worden gewerkt, vooral ook omdat het goedkoper is dan het huidige besturingsstelsel. Zopas waren nog een paar andere argumenten te beluisteren om hiertoe over te gaan, te weten: firma's als Microsoft zijn veel te dominant en er moet meer concurrentie komen. De VVD-fractie is daar uiteraard niet op tegen. Ook de rijksoverheid moedigt dit aan. D66 heeft een lijst met vragen voorgelegd aan het College. Het College heeft per brief gereageerd. Er wordt op dit moment heel goed gekeken naar de financiën, want ook Open Source kost geld. Eigenlijk had ik twee vragen, maar vanwege de sprekers zijn er wat meer twijfels gerezen. De vraag is wat het stuk van D66 toevoegt aan datgene waar de provincie eigenlijk al mee bezig is, want er wordt al naar toe gewerkt. Mw. Waal vroeg zich ook af of dit eigenlijk wel een zaak is voor de Staten of deze commissie. Is het geen interne zaak van de provincie? Heeft het niet veel meer met personeel en dergelijke te maken?

Dhr. **Hoiting** (PvH) bedankt de sprekers voor hun inbreng, want het heeft er bij hem toe geleid dat hij nu meer vraagtekens heeft bij de stukken dan voordien. Hij heeft zelf wat ervaring met Open Source software, met name met Open Office. Op zich bevalt het wel, maar er ontstaan problemen als er gegevens uitgewisseld moeten worden met de officiële Office-pakketten. Vandaar dat enige scepsis op zijn plaats is. Dhr. Hoiting begrijpt nu dat het segment inmiddels veel verder is ontwikkeld en veel professioneler in de markt zit dan hij vermoedde. In dat kader sluit hij zich aan bij de opmerking van dhr. Moorlag dat het goed is dat de provincie de optie van Open Source volledig onderzoekt en open houdt. Er is in het stuk sprake van dat Open Source wordt onderzocht en meegenomen wordt. Het is goed om

nadrukkelijk uit te spreken dat het volledig uitgezocht wordt en een goede kans krijgt om mee te dingen.

Een andere vraag betreft de communicatie met de burgers. In de toekomst zal steeds meer op elektronische wijze worden gecommuniceerd met burgers. Men kan op elektronische aanvragen indienen, etc. De Partij voor het Noorden ziet graag dat er een toezegging komt dat de burger dat ook nog op papieren wijze kan doen zo lang hij dat wil en dat niet de situatie ontstaat, zoals in het geval van ondernemers bij de Belastingdienst, dat men gedwongen is alles elektronisch te doen en er geen alternatief meer is. Er zijn mensen die nog lang niet zo elektronisch begaafd zijn als de meeste en daarom is het goed om de optie open te houden om zolang men dat wil op papieren wijze te communiceren met de provincie Groningen.

Dhr. **De Vries** (D66) bedankt de insprekers. Veel van wat hij naar voren wilde brengen zijn door hun al gezegd. Het strategisch ICT Beleidsplan 2007-2009 lezend ziet dhr. De Vries dat in feite dezelfde weg wordt opgegaan als de afgelopen jaren. Daar was D66 al bang voor en vandaar dat de notitie werd geschreven, omdat er veel meer mogelijk is en ook veel meer met Open Source. Uit het geheel blijkt dat alles zeer bedrijfseconomisch en intern wordt bekeken. De D66-fractie heeft het gevoel dat een overheidsinstantie verder moet kijken dan naar de interne economische bedrijfsvoering en zeker ook een maatschappelijke rol heeft. Te beluisteren viel dat er veel geld naar Amerika gaat. Met onze bedrijfseconomische visie betalen we dus Amerika, ondanks hun tekorten.

Dhr. De Vries zou best wel wat hogere prijzen voor een werkplek willen betalen als de economie in het Noorden daardoor wordt versterkt. Als je kijkt naar wat besteed wordt aan Kompas-gelden voor één arbeidsplaats is dat heel wat meer als wij *eventueel* meer kwijt zouden zijn aan Open Source. Dhr. De Vries zou graag uitgezocht zien wat dat oplevert en wat dat uiteindelijk economische voor de gehele regio oplevert. Jammer is dat dit onbekend is. Het gaat om een maatschappelijk belang en dat is ook voor een overheid belangrijk.

Zoals zojuist is gezegd is ondersteuning altijd juridisch afdwingbaar als er contracten zijn. Als dat niet zou kunnen, waarom zijn er dan contracten? Dat geldt overigens precies zo voor gesloten systemen. Of worden dan plotseling andere contracten afgesloten?

Een ander belangrijk bij gesloten systemen is dat je afhankelijk bent van één leverancier. Als die dan in de 'nee-stand' staat, kan niemand anders je ondersteunen. Als er bijvoorbeeld in de software van Microsoft een *bug* voorkomt, hoe lang duurt het dan voordat dit is opgelost? Soms duurt dat maanden, aldus dhr. De Vries. Hij denkt niet dat de bedrijfszekerheid groter is bij gesloten systemen vergeleken met open systemen.

Wat gebeurt er momenteel in het Noorden op dit terrein? De gemeente Haren start binnenkort met een *pilot* waarbij zowel open als gesloten systemen op de werkplek draaien. Zij kunnen het, maar waarom stelt de provincie zich zo vreselijk defensief op? Waarom gaan wij niet kijken hoe zij dit aanpakken? Dhr. De Vries zou graag horen waarom de provincie dat niet doet. Als Haren het kan, moet de provincie het ook kunnen. In het buitenland is een stad als München vrijwel volledig overgegaan op Open Source. Bedrijfszekerheid is geen item. Het werkt allemaal en het kan allemaal. Nogmaals er kan veel meer worden gedaan en dat is de reden waarom D66 hiermee is gekomen. Dit is het antwoord op een vraag van de VVD. Ten aanzien van de Partij van het Noorden die stelde dat Open Office niet compatible zou zijn met Microsoft Office stelt dhr. De Vries dat deze programmatuur wel compatibel is. Het is nog veel mooier.

Als je Open Office gebruikt hoeft je ook geen licenties meer te hebben van Acrobat Writer, want dat kan Open Office tegenwoordig ook.

Dhr. **Brouns** (CDA) heeft de indruk dat de discussie lijkt te gaan om de vraag of het ene systeem beter is dan het andere. Hij pretendeert zeker niet dat hij aan die discussie een zinvolle bijdrage kan leveren, sterker nog, het wordt hem steeds diffuser. Als volksvertegenwoordiger wil hij zich hiermee eigenlijk niet direct bezighouden en concentreert zich op het voorliggende ICT Beleidsplan.

Het is een beleidsplan dat voor de komende jaren voor deze provincie is opgesteld en daarover heeft de PvdA terecht opgemerkt dat de relatie met de nieuwe manier van werken en de inrichting van de werkplek is onderbelicht. De CDA-fractie deelt de betreffende vraag. Bij lezing van de rapporten kreeg dhr. Brouns het idee dat de materie toch heel begrijpelijk was en op weg hierheen had hij dat idee nog steeds. Dat gevoel is inmiddels aardig weggezakt en daarom beperkt hij zich tot de opmerkingen die hij eerder had opgeschreven.

Als het om Open Source gaat worden niet alleen door niet-commerciële gebruikersgroepen bijdragen geleverd. Het gaat om een echte bedrijvigheid die zeker ook hier in Groningen aanwezig is. Werkgelegenheid in dezen is belangrijk. Als er sprake is van een te maken keuze tussen open en gesloten systemen geeft dhr. Brouns namens het CDA de suggestie mee om na te gaan wat er op dit gebied in deze provincie aanwezig is en waar de raakvlakken zijn met de provincie als het gaat om investeringen in ICT en wat dat voor de werkgelegenheid zou kunnen betekenen. Alles wat op dit terrein gedaan kan worden, is mooi meegenomen, maar het kan een politieke keuze zijn. Dat is pas te beoordelen als de

effecten inzichtelijk zijn. Het gaat nu te ver om te zeggen dat, omdat er werkgelegenheidseffecten zijn, er Open Source moet worden toegepast. Ook als dit vele malen meer zou gaan kosten. Er zit ook een bedrijfseconomische aspect aan.

Dhr. **De Vries** (D66) interrumpeert en stelt dat hij niet gezegd heeft 'vele malen meer', maar dat het iets duurder mocht zijn.

Dhr. **Brouns** (CDA) antwoordt dat hij het iets ruimer heeft opgenomen. Voor zo'n beleidsnota deelt dhr. Brouns de visie dat naar bedrijfseconomische redenen moet worden gekeken. Dat zou de CDA-fractie wel wat breder willen definiëren dan op pag. 1 staat weergegeven in de beantwoording van de vragen van D66. Dat betreft ook de aanschaf en de kosten die ermee samenhangen, de afschrijvingen, de ondersteuning en de kosten daarvan. Maar het gaat ook om de functionaliteit voor deze organisatie en gebruikersvriendelijkheid en wat het de burgers oplevert. Dat is ook veiligheid en ook het risico speelt een rol. Welke risico's loopt de provincie als bijvoorbeeld Microsoft failliet gaat?

Dhr. **Moorlag** (PvdA) valt dhr. Brouns bij. Het is met ENRON ook gebeurd.

Dhr. **Brouns** (CDA) beaamt dat. Er is altijd een risicofactor en die dient er ook bij betrokken te worden. Een bedrijfseconomische overweging is wat het CDA betreft ook de beschikbaarheid op de lange termijn van systemen, de ondersteuning en de ingevoerde data.

Mw. **Bulk** (SP) deelt het gevoel dat dhr. Brouns omschreef dat hem na de insprekers was overvallen. Het ging allemaal goed totdat de insprekers aan het woord kwamen. Als fanatici en techneuten eenmaal aan het woord zijn, dwalen ze gauw af en dan komen zij terecht op zaken die verder nog moeilijk te begrijpen zijn. Echter, er klonken plotseling kreten als 'feitelijke onjuistheden' en hierdoor schrok mw. Bulk weer wakker. Fouten in beleidsplannen, fouten in antwoorden. Mw. Bulk is zeer benieuwd wat het College daarop gaat antwoorden.

Open Source. De SP-fractie is groot voorstander van Open Source gebruik. In de gemeenteraad van Groningen heeft de SP-fractie, naast andere fracties, daarvoor haar best gedaan.

Mw. Bulk hoopte dat provincie de durf die de gemeente toont om er mee aan de slag te gaan en te gaan onderzoeken hoe het toegepast zou kunnen worden, had gedeeld. Dat is blijkbaar niet zo. Kennelijk heeft het College enige aanmoediging nodig. Mw. Bulk nodigt het College uit om met de gemeente te spreken over het onderwerp.

Inzake de onjuistheden in verband met ondersteuning merkt mw. Bulk op dat duidelijk is geworden dat die er in het geval van Open Source er wel is. Het lijkt of de provincie bang is om een dure programmeur te moeten aantrekken die haar kan helpen met probleemgevallen. Dat zullen er dan meerdere moeten zijn, want van één persoon wil je niet afhankelijk zijn. Dat hoeft dus kennelijk allemaal niet.

D66 heeft aangegeven dat op andere plaatsen men er al lang mee bezig is. Men is daar dan niet meer afhankelijk van die ene producent in Amerika die ook nog bijna stiekem naar binnen kan kijken, omdat zij als enige toegang hebben tot de broncodes. Dat zou je als overheid eigenlijk helemaal niet moeten willen.

Dhr. **Van der Ploeg** (GroenLinks) refereert aan de discussie die enige jaren geleden is gevoerd. Hij is blij om te kunnen constateren dat men grote vorderingen heeft gemaakt. Er zijn wat wijzigingen tussendoor geweest, maar men is bij en voor het vele werk dat is verzet maakt hij de provincie een compliment.

Het beleidsplan 2007-2009. De intentie en ambities en de verschillende projecten worden door de GroenLinks-fractie onderschreven. Het bijgevoegde financiële overzicht gaf geen reden tot alarmering en ook daar gaat de GroenLinks-fractie mee akkoord.

Open Source. Landelijk heeft Kees Vendrik in 2002 een motie opgesteld waarmee het kabinet de opdracht kreeg om voor alle rijksdiensten Open Source trajecten in te gaan. Dat is inderdaad opgepakt door de verschillende ministeries en aanvullend heeft de gemeenteraad onder aanvoering van GroenLinks bij het gemeentebestuur aangedrongen op Open Source trajecten. Vanuit die optiek mag ook hier verwacht worden dat GroenLinks pleit voor een hogere versnelling als het gaat om Open Source.

Dhr. Van der Ploeg verklaart een deel van de bijeenkomst te hebben gemist, met name het gedeelte waar de insprekers aan het woord waren en zo er al sprake was van verwarring heeft die hem niet getroffen. Wat hem opvalt in de brief van 18 januari jl., als antwoord op de inbreng van D66, dat hij in het *strategisch* ICT-beleid Open Source eigenlijk nauwelijks is tegengekomen. Mogelijk ligt aan een niet gedetailleerde lezing van het stuk, maar vanuit strategische overwegingen zou het volgens GroenLinks van belang zijn om juist op Open Source in te zetten. Natuurlijk zijn er ontwikkelaars in de provincie en de Stad die het nodige kunnen toevoegen en dat moet worden meegewogen en natuurlijk heeft een en ander ook met bedrijfseconomische aspecten te maken, maar het moet ook duidelijk zijn in welke strategische richting de provincie op moet. Dat heeft te maken met de wens om onafhankelijker te zijn van bedrijven

die op een gegeven moment hoge kosten declareren en dan is het beter om, waar het kan, een Open Source traject te volgen en er actief mee aan de slag te gaan. Dat is de politieke boodschap die dhr. Van der Ploeg het College wil meegeven op dit punt.

De connectie met de herhuisvesting. Het wordt in de inleiding ergens genoemd, maar onduidelijk blijft hoe dit vorm en inhoud krijgt.

Dhr. **Alders** (cdK) gaat allereerst in op de kwestie van de ICT en de relatie met de burger. Bij de voorgenomen projecten zijn er vele bij die een directe relatie hebben met de burger, met name om de elektronische dienstverlening bijvoorbeeld in relatie tot de omgevingsvergunning. In het Burgerjaarverslag is vermeld dat de wil om te investeren in de toegankelijkheid voor de burger groot is. Er zijn normen voor gesteld. Dat betekent dat het inzetten van ICT niet alleen gemakkelijker is voor de burger, maar ook kan de provincie haar beloften aan de burger beter waar maken. Zo zijn er tal van projecten voor de toekomst beschreven die daar alles mee te maken hebben. Dhr. Alders vindt juist dat wel aansluiting is gevonden. Als dhr. Moorlag exactere data wil over wanneer een en ander gereed is, zal dhr. Alders naar een nadere invulling kijken. Het gaat hem te ver om te stellen dat het hier slechts om een intern proces gaat. Als GS verklaren in hoeveel tijd burgers antwoord hebben op hun brieven, dienen de systemen in orde te zijn die het mogelijk maken om dat te doen.

Daar is de relatie aan de orde. Het is te simpel om te zeggen dat dit interne bedrijfsvoering betreft. Het heeft alles te maken met de relatie met de burger.

Schaalgrootte en samenwerking met andere overheden. Dhr. Alders wijst erop dat er steeds meer samenwerking in IPO-verband tot stand komt. Daarbij moet worden vastgesteld dat de verschillen tussen de provincies enorm zijn. Dat belemmert de samenwerking. De afgelopen tijd, vooral sinds oktober 2006, is de samenwerking met Friesland en Drenthe geïntensiveerd om vooral te kijken wat er op het niveau van het *back office* en *shared services* kan gebeuren.

Huisvesting. Dhr. Alders verwijst naar bijlage III. Hierin wordt uitvoerig ingegaan op de vraag als je tot een andere organisatievorm komt, welke elementen daarbij een rol spelen. Dat krijgt een concrete vertaling in het project metamorfose. Hier is met name gekeken wat er mogelijk is qua flexibele arbeidsorganisatie met het huidige systeem en het systeem dat in ontwikkeling is. Dhr. Alders neemt aan dat de vragenstellers op dit punt op hun wenken zijn bediend.

Open Source. Dhr. Alders heeft met belangstelling naar de sprekers geluisterd en was verrast over hoe men zonder twijfel kan spreken. Dat heeft hij niet vaak meegemaakt. Het punt is dat met elkaar een keuze is gemaakt en dan is het goed daar helder in te zijn. De Staten hebben GS voorgehouden dat zij met een beperkt budget moest opereren. Een van de sprekers wees erop dat de gemeente Groningen € 1,5 miljoen heeft uitgetrokken om naar Open Source te kijken. Dat is precies het budget dat de provincie beschikbaar heeft voor al haar projecten. Als de provincie dat zou doen, zou zij geen enkel ander project kunnen uitvoeren om hiermee bezig te zijn. Vinden GS dat een vooraanstaande rol vervuld moet worden in het doorbreken van de positie van Microsoft? Dhr. Alders beantwoordt deze vraag ontkennend. Sterk wordt gelet op de bedrijfseconomische omstandigheden. Er zijn een aantal applicaties in huis nodig. Dat heeft met al die aspecten te maken die hier de revue zijn gepasseerd. In de discussie met D66 hebben GS aangegeven hoe de verhoudingen liggen. Er zijn nieuwe ontwikkelingen op het terrein van Open Source en wel zodanig dat GS vinden dat dit in open concurrentie mee kan doen als een aanbesteding wordt voorbereid. Als blijkt dat Open Source dezelfde resultaten boekt, ligt het voor de hand om die richting te kiezen. Is dat niet zo dan is het heel simpel. GS vinden niet dat de provincie hierin een rol heeft in de zin dat het beleid in dezen op positief discriminerende wijze moet worden gevoerd. Dhr. Alders verklaart met heel veel belangstelling te hebben geluisterd naar de visie dat het monopoly doorkruist moet worden, maar hij wijst erop dat Nederland een zeer open land is met een zeer open economie en als dat standpunt gehuldigd zou worden, zou het met dit land heel erg slecht gaan. Dankzij het grote financieringsstekort van Amerika verdient Nederland heel veel geld, want het komt allemaal in Nederland terecht en niet in de VS.

Wat staat er nu in de notitie? Open Source dingt in selectietrajecten gelijkwaardig aan leveranciersgebonden software mee. Ook dat met de groeiende beschikbaarheid van Open Source software de concurrentie op de vrije markt is toegenomen en als zodanig doet de provincie daar haar voordeel mee. De vraag of GS dit met een *open mind* tegemoet willen treden, is reeds schriftelijk beantwoord in de brief als reactie op het stuk van D66. De passage in de beleidsnota waar zoveel uit is geciteerd is reeds door de brief achterhaald. Zo is het beleid neergezet. Dat impliceert een bedrijfseconomische benadering, maar binnen de randvoorwaarden die de Staten GS hebben meegegeven lijkt dat ook de enige mogelijkheid die er is. Doet het College dan ook nog binnen haar beperkte mogelijkheden nader onderzoek? Het antwoord is bevestigend, want een der projecten die voor het komende jaar is aangekondigd betreft een eigen project om te kijken naar Open Source. Dat is weliswaar niet in de orde van grootte van de gemeente Groningen, want dat kan de provincie zich niet permitteren. Met andere gemeenten en provincies wordt intensief samengewerkt om naar mogelijkheden te kijken om op dat punt tot voortgang te komen. Dat wordt in de brief omschreven. Ook daaruit blijkt dat GS zich een open opstelling permitteert en niet zozeer om redenen als GS hier een maatschappelijke taak

te vervullen zou hebben, maar omdat GS van mening zijn dat het in het kader van de bedrijfseconomische huishouding verstandig is om de gewenste verbreding aan te brengen.

Dhr. Alders ziet niet hoe het College hierin tot een andere positie kan komen gezien de strikte randvoorwaarden die op initiatief van dhr. Jaspers door de Staten aan het College zijn meegegeven. Nauwkeurig is met elkaar doorgenomen of de besteding van het geld wel de moeite waard was. Gelukkig heeft dhr. Van der Ploeg erop gewezen dat het College erin geslaagd is om de beloften te realiseren. Dat zou het College graag doortrekken en het geld daarvoor aanwenden en niet voor andere zaken.

De **voorzitter** geeft het woord aan de insprekers om kort te reageren.

Dhr. **Sleurdink** reageert op de opmerking van dhr. Alders dat hij zelden meemaakte dat mensen zo stellig kunnen zijn. Eerstgenoemde is bedenker van de 'tijdgeestmachine', iets waar men de komende jaren nog veel over zal horen, aldus dhr. Sleurdink. Dat gaat om een toepassing om de mentale ontwikkeling van de mensheid in beeld te brengen. Eén van de elementen daarin is dat tijdgenoten altijd denken te weten hoe een en ander in elkaar zit. Dhr. Sleurdink bekent zich als man van grote scepsis en hij hecht eraan zich te baseren op feiten. Men kan dat in zijn boeken nagaan. Dat is wat hij graag zeggen wilde. Hij begrijpt dat dhr. Alders zijn stukken wil verdedigen, maar dhr. Sleurdink roept op om zich te laten leiden door feiten.

Mw. **Smit** verklaart dat zij benieuwd is hoe wordt gekeken naar de procesarchitectuur en de informatiearchitectuur. Wat zij in het stuk mist is dat de visie en de strategie van het provinciale bestuur niet gekwantificeerd wordt. Als dan eventueel gewerkt gaat worden met een open standaard heb je geen maat om te bezien of een proces op de goede manier met ICT wordt ondersteund. In de richting van de VVD stelt mw. Smit dat de wijze waarop de ICT wordt ontwikkeld niet een kwestie is voor de personele organisatie. Het gaat er wel degelijk om hoe de provincie in al haar processen communiceert. Open Standaarden is één kwestie en vervolgens is de keuze te maken tussen *closed software* en *open software*. Volgens mw. Smit is dat altijd een gemigreerd SOA-architectuur.

Dhr. **Kamphuis** heeft behoefte aan een correctie. De gemeente Groningen heeft € 1,5 miljoen *niet* uitgegeven aan Microsoft-licenties en heeft vervolgens een deel van dat geld geherinvesteerd door mensen in Groningen in dienst te nemen om een studie te doen naar mogelijke alternatieven. Een ander deel van het geld staat op een rekening rente te trekken. De burger in Groningen betaalt dus geen cent meer dan daarvoor, maar er zijn wel een aantal banen gecreëerd in Groningen die de gemeente over een aantal jaren een zeer goede onderhandelingspositie geeft als zij toch mocht besluiten om met Microdoft verder te gaan. Dhr. Kamphuis verzekert de vergadering dat, als een organisatie heel duidelijke stappen neemt op dit gebied, duidelijke studies doet die ook in de pers tot uitdrukking komen, deze stappen zich twee tot vijf keer terugbetalen al ging het alleen maar om de verbeterde onderhandelingspositie met de huidige leverancier. Zelfs al doe je niets ... Op het moment dat je een mobiliteitsprobleem hebt, ga je niet maar de Opel-leverancier om te vragen wat hij ervan denkt. Misschien dat je dat uiteindelijk toch wel doet, maar dan maak je duidelijk dat je net bij Volkswagen bent geweest waar je een goede deal kreeg voorgesteld. Dat heeft allemaal niets met technologie te maken, want dat is goed Hollands koopmanschap.

Dhr. **Paapst** vindt het jammer dat in de beantwoording door de commissaris een tegenstelling wordt gemaakt tussen Microsoft versus de rest. Open Source is een juridische constructie. Het is een licentie, net als bij gesloten software. Alleen je eist in je licentie dat jouw organisatie inzicht en de beschikking krijgt over de broncode en je daardoor niet afhankelijk bent van de leverancier. Die eis kun je ook stellen aan Microsoft.

Het laatste punt is of je er als provincie nu een rol in moet spelen. Dhr. Paapst informeert dat alle waterschappen in Nederland dit besluit twee jaar gelden al hebben genomen. Zij hebben gezegd: Open Source? Ja, tenzij ... Dank u.

In tweede termijn.

Dhr. **Lenselink** (PvdA) stelt dat het politieke signaal aan het College wel duidelijk is. Er is al gerefereerd aan het initiatief in Haren. De fractie van de PvdA zou het heel erg op prijs stellen als er een aanvullend stuk kan komen over Open Source binnen de kaders zoals die zijn vastgesteld.

Mw. **Waal** (VVD) begrijpt dat het naar de burgers toe allemaal heel erg belangrijk is, maar zij heeft er op zich geen behoefte aan te weten welke software hier in huis wordt gebruikt.

Dhr. **Zanen** (PvhN) heeft het gevoel, de inspreker gehoord hebbende, dat er naast hetgeen men zich heeft voorgenomen om intern aan te pakken, er een aantal mogelijkheden liggen die uiterst interessant zijn om het provinciale werk in de toekomst te doen. Dat betekent dat nagedacht moet worden om die ruimte te zoeken, naast hetgeen de commissaris naar voren heeft gebracht. Misschien is dit wel het moment om daarover een principe-uitspraak te doen.

Dhr. **De Vries** (D66) stelt dat in eerste instantie straks tijdens de statenvergadering een besluit zal worden genomen over het strategisch beleidsplan. De commissaris heeft al gezegd dat de brief recenter is en wat dat betreft sluit dhr. De Vries zich dan ook aan bij de PvdA-fractie. Er zal een aanvullend stuk moeten komen, want het besluit betreft de vaststelling van het strategische beleidsplan en niet de brief aan D66 en in feite aan PS.

Dhr. **Alders** (cdK) wil graag een misverstand wegnemen. De voorzitter heeft dat al gezegd en hijzelf heeft benadrukt dat de korte passage op pag. 23 is vervangen door de brief naar aanleiding van het stuk van D66. Als straks het besluit wordt genomen is dat inclusief wat zojuist is voorgelezen ten aanzien van Open Source en open standaarden. Dat deel is nu onderdeel van de nota.

Dhr. **De Vries** (D66) is daar blij mee. Echter, naar het idee van D66 kan en moet nog steeds meer worden gedaan met Open Source. Er zijn net door de sprekers een aantal argumenten genoemd en mogelijkheden aangegeven. Dhr. De Vries wil ook benadrukken dat gekeken moet worden naar de functionaliteit van de pakketten en applicaties. Dat is de basis en dat klopt. Hij verwijst daarvoor naar een stuk dat hij van het net heeft gehaald: Samenvatting onderzoek en resultaten Taskforce Open Source Noord-Nederland, waarin nadrukkelijk staat genoemd dat juist de functionaliteit beter is gewaarborgd door Open Source doordat dit *user driven* is en niet *driven* is vanuit de leverancier. Daarom denkt dhr. De Vries dat Open Source beter gesteund kan worden dan nu in de stukken wordt gedaan.

Dhr. **Alders** (cdK) stelt dat GS nu een beleid heeft dat zich volstrekt open opstelt ten aanzien van dit kader. Alle vormen doen mee als hier wordt aanbesteed. Dhr. Alders wil graag weten hoe hij het dan anders moet doen bij aanbesteding. Moeten er andere voorwaarden worden gesteld? Moet niet gekeken worden naar alle aspecten van de functionaliteit? Dhr. Alders verklaart een open houding te bepleiten. Hij stelt dat dhr. De Vries nu juist vraagt om geen open houding aan te nemen.

Dhr. **De Vries** (D66) antwoordt dat D66 ervoor pleit om een lichte voorkeur uit te spreken voor Open Source. Dat is een politiek statement en dat is meer dan een open houding. Dat is een richtinggevende houding. Dhr. De Vries stelt dat dhr. Alders dit impliciet zelf ook heeft gezegd, want bij gelijke geschiktheid wordt voor Open Source gekozen. D66 wil graag iets verder gaan, omdat het ook politiek een punt is om te worden meegenomen.

Dhr. **Brouns** (D66) resumeert dat straks in de statenvergadering wordt besloten over het beleidsplan met een gewijzigde paragraaf over Open Source aangezien er een brief voor in de plaats is getreden. Wat het CDA betreft staat door het College nadrukkelijk aangegeven dat bij gelijkheid op een aantal aspecten de voorkeur uitgaat naar Open Source uitgaat. Dat wordt door het CDA ondersteund. Het CDA vindt niet dat op dit moment verder moet worden gegaan. Wel heeft de CDA-fractie nadrukkelijk aangegeven wat zij onder de bedrijfseconomische overwegingen verstaat. In die zin hoopt dhr. Brouns dat er nader naar wordt gekeken. Hij sluit zich voorts aan bij de opmerkingen van de VVD dat hij van harte hoopt dat als er vervolgotities gaan komen, dit geen notities zijn over welk type software wordt voorgesteld, want daar kan dhr. Brouns als volksvertegenwoordiger weinig mee. Hij verzoekt het College wel te kijken naar eventuele effecten op de werkgelegenheid van het toepassen van Open Source. Graag zag hij dit aspect uitgewerkt, zodat daarover een politieke discussie gevoerd kan worden en besloten kan worden er eventueel geld voor vrij te maken. Ook die vraag zal beantwoord moeten worden, want de commissaris stelt terecht dat PS aan GS geen al te ruime budgetten hebben meegegeven. Verder is het zo dat hier wordt gesproken over een ICT-beleidsplan, terwijl de invulling des Colleges is.

Mw. **Bulk** (SP) sluit zich aan bij de laatste opmerking van dhr. Brouns. Het College heeft nu gehoord hoe de gevoelens in de Staten liggen. Het College kennende zal het daar rekening mee houden. Mw. Bulk heeft daar alle vertrouwen in.

Dhr. **Van der Ploeg** (GroenLinks) stelt dat de vraag aan de orde is of de Staten een positief discriminerend beleid gaan voeren ten aanzien van Open Source. De commissaris heeft gerefereerd aan de scherpe randvoorwaarden waarbinnen een en ander gestalte moet krijgen. Er zouden daardoor minder mogelijkheden zijn. De PvdA-fractie vraagt om een aanvulling op de brief die voorligt. Dhr. Van der Ploeg

is dan benieuwd welke randvoorwaarden gecreëerd zouden moeten worden vanuit de optiek van het College om meer aandacht aan het thema te geven. Dat is dan de discussie die onderling met elkaar moet worden gevoerd, als die tenminste aan de orde is. De GroenLinks-fractie is overigens voor een beleid van positieve discriminatie op dit punt.

Dhr. **Alders** (cdK) stelt dat zijn opmerking over het al dan niet hebben van twijfel niet ging over feiten of wat dan ook. Hij meent dat je in de regel zodanig zou moeten spreken dat enige intellectuele twijfel doorklinkt en anders heeft hij niet gemeend.

Een tweede opmerking is het volgende. Dhr. Alders verwijst in de Projectenportefeuille naar project 15, getiteld Open Source onderzoek. Dit onderzoek wordt uitgevoerd in 2007 met een doorlooptijd van 2 maanden. Dhr. Alders heeft begrepen dat ook naar de werkgelegenheidseffecten moet worden gekeken. Daarom telt hij er minstens een maand bij op en dan kan de commissie na drie maanden na nu, een notitie verwachten. Dit staat als project in hetgeen voorligt. Als er behoefte aan is om daar nog een keer over door te praten, heeft dhr. Alders er geen bezwaar tegen.

Vervolgens stelt hij dat tussen het moment van uitkomen van de beleidsnotitie en de notitie van D66 de discussie een aanscherping heeft gekregen. Daarom is de brief het uitgangspunt en vormt deze onderdeel van de stukken.

Mede in de richting van de insprekers merkt dhr. Alders op dat naar elkaar ruimte moet worden geboden. Het College beschouwt zich niet als de meest uitgesproken speler op dit terrein. Dat is wat anders dan dat dit in het programma Andere Overheid of waar het gaat om de ontwikkeling van ICT-beleid expliciet onderdeel moet zijn. De afhankelijkheid van de een of de ander telt. Afhankelijkheid van te kleine bedrijven heeft ook nog het risico van de beperkte omvang. Dan blijft staan dat ICT op veel grotere schaal gebruikt kan worden. Het grootste punt is niet het ICT-beleid in technische zin, maar juist de vertaling naar de beleidsafdelingen toe.

Het gaat om de vraag hoe je ICT op een veel ruimere schaal zou kunnen toepassen. Helaas verkeert men nog in het stadium dat mensen van ICT met suggesties komen voor de beleidsafdelingen, terwijl de cultuurafdeling en de andere afdelingen nog onvoldoende doordenken welke mogelijkheden ICT biedt en nog steeds niet de vragende partij zijn. Dit is een cultureel proces dat tijd en aandacht nodig heeft.

Dhr. **Hassert** (hoofd ICT provincie Groningen, ambtelijke ondersteuning) gaat in op de vraag over architectuur. Uitgangspunt is het IAF-principe en daarbij wordt niets uitgesloten. Evenmin wordt ingekaderd. Het enige is dat in de IT-architectuur bepaald wordt wat het raamwerk is, maar Open Source of andere producten worden niet uitgesloten. Verder wijst dhr. Hassert op project nr. 5 Informatie- en procesarchitectuur en Service Oriented Architectuur (SOA). Daarmee kunnen nog meer de toegevoegde waarde worden gevoeld van bepaalde applicaties. Of dat Open Source applicaties zijn of producten van Microsoft of Oracle maak niet uit.

De **voorzitter** stuurt aan op afronding van het agendapunt. Al eerder is opgemerkt dat een gedeelte van de notitie vervangen is door een brief. De voorzitter vraagt of hij kan concluderen of het stuk op de C-lijst oor de statenvergadering kan worden geplaatst.

Mw. **Deinum** (D66) is het daarmee eens en wijst op de toezegging dat er een notitie over drie maanden eventueel klaar is en besproken kan worden.

De **voorzitter** concludeert dat de stukken op de C-lijst geplaatst kunnen worden. Hij wijst er op dat bij de secretaris van de commissie er diverse documenten zijn ingediend. Degenen die de behoefte gevoelen om zich nader op het onderwerp te oriënteren, hebben daarvoor de kans.